

**SAĞLIK TURİZMİ VE TURİST SAĞLIĞI KAPSAMINDA SUNULACAK
SAĞLIK HİZMETLERİ HAKKINDA YÖNERGE**

Amaç ve Kapsam

Madde 1 – (1) Bu Yönerge ile Ülkemize yurtdışından gelen uluslararası hastalar ile turistlere, kamu ve özel sağlık kuruluşlarında sunulacak sağlık hizmetlerinin usul ve esaslarının belirlenmesi amaçlanmıştır.

(2) Bu Yönerge; 31/5/2006 tarihli ve 5510 sayılı Sosyal Sigortalar Ve Genel Sağlık Sigortası Kanunu'na tabi olmayan; yurtdışında ikamet eden ve Türkiye'de oturma izni almamış, ülkemize belirli bir süre için eğitim amacı dışında yasal yollarla giriş yapmış olan kişilere sunulacak sağlık hizmetlerini kapsar.

Dayanak

Madde 2- (1) Bu yönerge; 11/10/2011 Tarih ve 663 sayılı Sağlık Bakanlığı Ve Bağlı Kuruluşlarının Teşkilat Ve Görevleri Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 8 inci maddesinin (i) bendine ve 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3 üncü maddesi (c) bendine dayanarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

Madde 3 – (1) Bu Yönergede geçen;

- a) **Bakanlık:** Sağlık Bakanlığını,
 - b) **Birlik:** Kamu Hastaneleri Birliklerini,
 - c) **Genel Müdürlük:** Sağlık Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
 - ç) **Genel Sekreterlik:** Birlik Genel Sekreterliklerini,
 - d) **Milletlerarası Sosyal Güvenlik Sözleşmesi:** Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri kapsamında sağlık yardımı alma hakkı olan yabancı ülke vatandaşlarını ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını kapsayan Ülkemizin imzalamış olduğu uluslararası sözleşmeyi,
 - e) **Kurum:** Türkiye Kamu Hastaneleri Kurumunu,
 - f) **Müdürlük:** İl/İlçe Sağlık Müdürlüklerini,
 - g) **Sağlık Turizmi:** Sağlığına kavuşmak veya sağlığını geliştirmek için kişilerin herhangi bir sebeple ikamet ettiği ülkeden başka bir ülkeye seyahat etmesini,
 - ğ) **Sağlık Alanında Milletlerarası İkili İşbirliği Anlaşmaları:** Sağlık alanı ile ilgili olarak diğer ülkelerle Bakanlığın imzalamış olduğu ikili anlaşmayı,
 - h) **İl Sağlık Turizmi Birimi:** İldeki tüm sağlık turizmi ile ilgili iş ve işlemleri takip etmek için Genel Müdürlüğün uygun gördüğü il sağlık müdürlüğü bünyesinde kurulan birimleri,
 - ı) **Uluslararası Hasta:** Tedavi ve Rehabilitasyon amaçlı yurtdışından ülkemize geçici bir süreliğine gelen kişiyi,
 - i) **Uluslararası Hasta Koordinasyon Merkezi:** Sağlık turizmi veya turistin sağlığı kapsamında, 1. seviye illerdeki Genel Sekreterlik bünyesinde kurulacak, hastaların tedavilerinin koordine edildiği merkezleri,
 - j) **Uluslararası Hasta Birimi:** Tıbbi teknolojik donanımı, nitelikli ve uzman sağlık personeli, otelcilik hizmetleri ve hizmet kapasitesi yeterli olan Birliğe bağlı hastanelerin bünyesinde, Kurumun uygun gördüğü 1. ve 2. Seviye illerdeki hastanelerde kurulan birimi,
 - k) **Uluslararası Hasta Destek Hattı:** Uluslararası hastalar ve turistlerin Ülkemizde alacakları sağlık hizmetleri veya hasta hakları kapsamındaki müracaatlarında tercümanlık ve danışmanlık için Genel Müdürlük bünyesinde oluşturulan, yedi gün 24 saat esasıyla çeşitli dillerde telekonferansla hizmet veren telefon hattını,
 - l) **Turist Sağlığı:** Ülkemizde herhangi bir nedenle geçici süreli olarak bulunan turistlerin, ülkemizde bulundukları sırada ani gelişen hastalıklarda ve acil durumlarda sağlık hizmeti almasını,
 - m) **Hastane Yöneticisi:** Birliklere bağlı hastanelerin en üst yöneticisini,
- İfade eder.

Genel Hususlar

Madde 4 – (1) Birlik ve birliğe bağlı hastaneler bünyesinde, uluslararası hastalara sağlık hizmeti sunmak için gerekli personel, altyapı, teknik, tanıtım, tercüman ve/veya tercümanlık hizmeti ile ilgili usul ve esaslar, Kurum tarafından belirlenir.

(2) Genel Müdürlük; ilde bulunan sağlık kuruluşlarına başvuran uluslararası hasta sayıları, İl'e gelen turist sayıları, ilin coğrafik konumu, uluslararası ulaşım imkânları, ildeki hastanelerin fiziki, teknolojik şartları ve insan kaynakları gibi unsurlar değerlendirilerek illeri 1, 2 ve 3'üncü seviye olarak belirler.

(3) Bu Yönerge kapsamında hizmet alımı yoluyla çalıştırılacak personel, Bakanlık Strateji Geliştirme Başkanlığınca yayımlanan ve hizmet alımları kapsamında çalıştırılabilecek işçi sayısı ve ücretlendirme tespitine ilişkin usul ve esasları belirleyen genelgeler ile getirilen sınırlamalara tabi değildir.

(4) Uluslararası hasta birimi bulunmayan birliğe bağlı hastanelerde, uluslararası hastaların iş ve işlemleri, hastane yöneticisi tarafından görevlendirilecek bir sağlık personeli tarafından yürütülür.

(5) Bu yönerge kapsamındaki iş ve işlemler, Genel Sekreterliklerde genel sekreterin görevlendireceği bir başkan, birliğe bağlı hastanelerde ise başhekimlikler tarafından yürütülür. Kurum, birliklerde sağlık turizmi ile ilgili iş ve işlemleri yürütecek personel sayısını, özelliklerini ve görev tanımını belirlemeye yetkilidir.

(6) Bu yönerge kapsamında hizmet alım usulü ile çalıştırılacak olan yabancı dil bilen personelin KPDS/YDS den son üç yılda en az 60 puan alması ve en az lise mezunu şarttır. İdare, yabancı dil bilen personel için ilave kriterler belirleyebilir.

(7) Birliğe bağlı sağlık tesislerinde, bu yönerge kapsamında sağlık hizmeti verilecek kişilerden, tedaviye başlamadan önce, tahmini tedavi bedelinin belirli oranında avans alınabilir.

(8) Bu yönerge kapsamında sağlık hizmeti verilen kişiler, Bakanlıkça oluşturulan web tabanlı sisteme kaydedilir.

Tanıtım, Bilgilendirme ve Tercümanlık

Madde 5 – (1) 1. ve 2. seviye illerde bulunan birlikler, uluslararası hasta birimi bulunan hastaneler, il sağlık turizmi birimi bulunan sağlık müdürlükleri, yurtdışına yönelik olarak sağlık turizmi potansiyeli ve sunulacak sağlık hizmetleri hakkında bilgilendirme için tanıtım yapabilir. Bu çalışmaların bedeli döner sermaye kaynaklarından karşılanır.

(2) Sağlık kuruluşları sağlık turizmi tanıtımlarında Bakanlığın konuyla ilgili mevzuatına uymak zorundadır.

(3) Uluslararası hasta kabul eden özel sağlık kuruluşları ve uluslararası hasta birimi bulunan birliğe bağlı hastaneler internet sitelerini bilgilendirme amaçlı olarak asgari İngilizce olmak şartıyla düzenlemek zorundadır. Sağlık turizmi hizmeti sunan kamu veya özel sağlık kuruluşlarının internet sitelerinde, sağlık turizmi ile ilgili iş ve işlemlerle ilgili olarak 7 gün 24 saat ulaşılabilecek çağrı merkezi veya kişilerin iletişim bilgileri yer almak zorundadır. Sağlık kuruluşları bu çağrı merkezini hizmet alım yöntemi ile de yürütebilirler.

(4) Özel sağlık kuruluşları da dahil uluslararası hastaların sağlık kuruluşuna başvurularında kullanılacak, hasta rızasının alınmasına yönelik formlar asgari İngilizce olmak üzere farklı dillerde düzenlenir.

Uluslararası Hasta Destek Hattı

Madde 6 - (1) Türkçe bilmeyen uluslararası hastaların veya acil sağlık hizmetine ihtiyaç duyan turistlerin, 112 acil çağrı merkezlerini veya sağlık hizmeti hakkında bilgi edinmek veya hasta hakları ile ilgili şikâyetleri için 184 Sabim hattını aramaları halinde, çağrı merkezleri bu çağrıları Uluslararası Hasta Destek Hattına telekonferans ile yönlendirir.

(2) Uluslararası destek hattına gelecek çağrılara cevap verecek ve danışmanlık yapacak yabancı dil bilen, yeterli sayıda sağlık personeli istihdam edilir.

(3) Ülkemize yurtdışından gelen Türkçe bilmeyen kişilere, 444 47 28 numaralı uluslararası destek hattından 7 gün 24 saat İngilizce, Almanca, Arapça, Rusça, Farsça, Fransızca olmak üzere gerekli olan dillerde sağlık konularında tercümanlık ve danışmanlık hizmeti verilir. Ayrıca yaz

dönemlerinde gerektiğinde gelen çağrılarının yoğunluğuna göre yabancı dil bilen yeterli sayıda tercüman, ilave hizmet alımı usulü ile temin edilir.

(4) Bu destek hattından, sağlık hizmeti alınan kuruluşun özel veya kamuya ait olduğuna bakılmaksızın ülkemizde bulunan tüm yabancılar yararlanabilir.

Uluslararası Hasta Koordinasyon Merkezi

Madde 7 - (1) Uluslararası hasta koordinasyon merkezi, 1'inci seviye illerdeki birlik bünyesinde kurulur. Bu merkezde, yabancı dil bilen, sağlık turizmi konusunda deneyimli, bir sözleşmeli uzman ve yeterli sayıda personel istihdam edilir. Bu merkezlerde hizmet alımı usulü ile tercüman çalıştırılabilir.

(2) Bu merkezde çalıştırılan tercümanlar, birliğin ve gerektiğinde birliğe bağlı hastanelerin ihtiyacı olan tercümanlık ve rehberlik hizmetini sunar.

(3) Bu merkezler, birliğin sorumlu olduğu bölge dâhilindeki sağlık turizmi ve turist sağlığı hizmetleri ile ilgili tüm iş ve işlemlerin koordinasyon ve takibini yapar.

(4) Bu merkezler; uluslararası hastaların havaalanından veya konaklamakta olduğu yerden hastanelere geliş ve gidişini sağlayacak transfer hizmetlerini hizmet alımı yoluyla temin edebilir.

(5) Bu merkezler; uluslararası hastaların tercümanlık, danışmanlık ve refakat hizmetlerini hizmet alım yoluyla temin edebilirler.

Uluslararası Hasta Koordinasyon Birimi

Madde 8 - (1) Uluslararası hasta koordinasyon birimi, 2'nci seviye illerdeki birlik bünyesinde kurulur. Bu merkezde yabancı dil bilen, sağlık turizmi konusunda deneyimli bir personel birim sorumlusu olarak görevlendirilir. İhtiyaç halinde ilave personel ve hizmet alım usulü ile tercüman istihdam edilebilir.

(2) Bu birimde çalıştırılan tercümanlar, birliğin ve gerektiğinde birliğe bağlı hastanelerin ihtiyacı olan tercümanlık hizmetini sunar.

(3) Bu birim, birliğe bağlı sağlık tesislerindeki sağlık turizmi ve turist sağlığı hizmetleri ile ilgili tüm iş ve işlemleri koordine eder ve takibini yapar.

(4) 3'üncü seviye illerdeki Genel Sekreterliklerde ve bağlı hastanelerde, sağlık turizmi iş ve işlemlerinin takibini yapmak üzere bir personel Uluslararası Hasta Destek Personeli olarak görevlendirilir.

Uluslararası Hasta Birimi

Madde 9 - (1) Bu birim, hastaneye başvuran uluslararası hastaların tüm kayıt, tercüme, tedavi bedelinin faturalandırılması ile ilgili iş ve işlemleri yürütür. Bu birim başhekimliğe bağlı olarak çalışır ve birimde yeterli seviyede yabancı dil bilen tabip veya sağlık personeli görevlendirilir.

(2) Uluslararası hasta potansiyeline göre gerekli dilde ve yeterli sayıda yabancı dil bilen personel hizmet alımı usulü ile istihdam edilir. Bu personel "Uluslararası Hasta Rehberi" olarak adlandırılır.

(3) Bu birimde, yurtdışında yaşayan ve milletlerarası sosyal güvenlik sözleşmesi ve sağlık alanında milletlerarası ikili işbirliği anlaşmaları gereği sağlık hizmeti almak için ülkemize gelen kişilere, yönlendirme ve rehberlik hizmetleri de sunulur. Bu kapsamdaki kişilere Sağlık Uygulama Tebliği hükümlerine göre işlem tesis edilir.

(4) Hastane yönetimi, yurtdışı hasta birimi için gerekli fiziki şartları ve teknik donanımını hazırlar.

(5) Kurulan uluslararası hasta birimleri Kurum tarafından liste halinde Genel Müdürlüğe bildirilir.

İl Sağlık Turizmi Birimi

Madde 10 - (1) Yabancı dil bilen en az bir sağlık personeli veya tabip ile sekreteryaya işlemlerini yürütecek bir personel görevlendirilir.

(2) Bu birim, Sağlık Hizmetleri Şubesi veya Kamu Yataklı Sağlık Hizmetleri Şubesi veya Özel Yataklı Sağlık Hizmetleri Şubesi bünyesinde genel müdürlüğün uygun görüşü ile birinci veya ikinci seviye illerde kurulur.

(3) İl sağlık turizmi birimlerinde Müdürlük tarafından, hizmet alımı usulüyle, ihtiyaç duyulan yabancı dilde yeterli sayıda tercüman istihdam edilebilir veya tercümanlık hizmet alımı döner sermaye kaynaklarından temin edilir.

(4) Bu birim, ildeki kamu ve özel sağlık kuruluşlarının sağlık turizmi ve turistlerin sağlığı hizmetleri ile ilgili denetim yapar ve koordinasyonu sağlar.

(5) Sağlık turizmi ile ilgili personellerin eğitimini yapar. Sağlık turizmi ile ilgili toplantılara ili temsilen katılır.

(6) İldeki sağlık turizmi ile ilgili kayıtlarının düzenli olarak tutulmasını sağlar.

(7) Müdürlükte bulunan sağlık turizmi ile ilgili birimler ve kişiler, uluslararası hastalara sunulacak acil sağlık hizmetleri hususunda 112 acil hizmetleri şubesi ile koordineli olarak çalışır.

Acil Sağlık Hizmetleri

Madde 11 - (1) Bu yönerge kapsamındaki kişilere, acil sağlık hizmetleri ve acil hasta nakilleri ücreti karşılığı sunulur. Ancak yurtdışında yaşayan Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarına 112 acil sağlık hizmetleri ücretsiz sunulur.

(2) Bu yönerge kapsamında ambulans ile acil hasta naklinden elde edilen gelir, hastaya ilk müdahale eden müdürlük döner sermayesine yatırılır.

(3) Bu Yönerge kapsamındaki hastaların ambulans ile yurtdışından getirilmesi halinde ambulans nakil hizmet bedeli hastanın getirildiği ilin müdürlük döner sermaye hesabına yatırılır.

(4) Hava ambulansı talepleri, yurtiçinde 112 acil servisi tarafından vaka nakil formu ve yurtdışındaki talepler Türkiye konsoloslukları aracılığıyla yapılır.

(5) Türk vatandaşları ve yabancı uyruklu kişilerin uyuşuna ve sosyal güvencesinin olup olmadığına bakılmaksızın trafik kazaları sonucunda verilecek sağlık hizmetlerinin bedeli, ilgili kanun gereği Sosyal Güvenlik Kurumu'ndan tahsil edilir. Trafik kazalarında, kişinin bizzat kendisinden tedavi bedeli talep edilemez. Ancak bu yönerge kapsamında trafik kazası nedeniyle acil sağlık hizmeti alan kişinin, isteğe bağlı ilave seyahat sigortası var ise kurumun ödemediği kısım bu sigortaya fatura edilerek poliçe kapsamında ödeme talep edilebilir.

Yönerge Kapsamındaki Sağlık Hizmetlerinin Ücretlendirilmesi

Madde 12 – (1) Bu Yönerge kapsamında verilecek sağlık hizmetlerinin bedeli 3359 sayılı Sağlık Hizmetleri Temel Kanunu'nun 3/c maddesi hükmü uyarınca Genel Müdürlükçe belirlenir.

(2) Devlet üniversitelerine bağlı tıp fakülteleri hastaneleri ve Sağlık Bakanlığı'na bağlı sağlık kurum ve kuruluşları, bu yönerge kapsamındaki uluslararası hastalar için Genel Müdürlükçe belirlenen fiyat tarifelerini uygulamak zorundadır. Özel sağlık kuruluşları ise Genel Müdürlükçe belirlenen fiyat tarifesine tabi değildir.

(3) Kurum; bu Yönergede belirtilen usul ve esasların yanı sıra, yurt dışından gelen hastalara uygulanacak ücret tarifeleri konusunda yürürlükte bulunan ikili iş birliği anlaşmaları veya uluslararası anlaşmalar gereği uyulması zorunlu olan hususları da dikkate alarak birlik veya birliğe bağlı hastanelerde uygulanmak üzere protokol hazırlamaya ve gerektiğinde revize etmeye yetkilidir.

(4) Özel kuruluş/sigorta, sağlık kuruluşuna getirmiş olduğu yönerge kapsamındaki hastalara sunduğu tercümanlık, danışmanlık ve destek hizmetleri için hastalardan, hastanın almış olduğu sağlık hizmetleri haricinde bir ücret talep edebilir. Bu bedel, faturada sağlık hizmetinden ayrı olarak belirtilecek olup, ayrıca sağlık kuruluşunun sağlık hizmet bedelinin ayrıntılı dökümünün, faturanın ekinde verilmesi zorunludur. Hasta veya özel sigorta, sağlık kuruluşundan sunulan tedavi bedelinin ayrıntısını talep etme hakkına sahiptir.

(5) Kurum, bünyesinde uluslararası hasta birimi bulunduran hastaneler, uluslararası hasta koordinasyon merkezi veya uluslararası hasta koordinasyon birimi bulunan birlikler, Kurum tarafından hazırlanmış sözleşme metnine sadık kalarak ve Müdürlük acil hasta nakilleri için yurt dışındaki sigortalılarla, yurt içindeki sigorta temsilcilikleri, seyahat acenteleri, asistan kuruluşlar, danışman ve aracı kurumlar vb. özel hukuk tüzel kişiliğine haiz şirketler ve özel kuruluşlarla bu yönergeye uygun olarak hizmet protokolü yapabilir ve imzalanan protokolün bir örneğini Genel Müdürlüğe gönderir.

(6) Ülkemizin imzalamış olduğu Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri kapsamında sağlık yardımı alma hakkı olan ülke vatandaşları ve Türkiye Cumhuriyeti vatandaşları ülkemizde geçici olarak

bulundukları sürede acil ve ani gelişen sağlık problemlerinin tedavisi için Sosyal Güvenlik Kurumu ile anlaşmalı özel ve kamu sağlık kuruluşlarına başvurduklarında hizmet bedeli Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre ücretlendirilir. Bu kapsamdaki hastalar sağlık kuruluşlarına, il sigorta müdürlüklerinden alacakları müstehaklık belgesi ile başvururlar.

(EK: 23/12/2013-42363, 1. Md.) (7) Bu yönerge kapsamında yükseköğretim kurumlarına ait sağlık hizmeti sunucularında öğretim üyelerinin bizzat kendisi tarafından verilen sağlık hizmetleri için bu Yönerge kapsamındaki sağlık hizmetleri için Bakanlıkça belirlenen bedelin; poliklinik muayenelerinde bir katını, diğer hizmetlerde yüzde ellisini geçmemek üzere, üniversite yönetim kurulu kararıyla öğretim üyelerinin unvanları itibarıyla belirlenen miktarda ilave ücret alınabilir. Öğretim üyeleri ilave ücret bedelleri hususunda hastanın önceden bilgilendirilmesi zorunludur.

Yönerge Kapsamına Girmeyen Durumlar

Madde 13- (1) Aşağıdaki durumlar, bu yönerge kapsamına girmez.

a) Savaş, afet, açlık vb. olağanüstü durumlarda, Başbakanlık veya ilgili Bakanlığın talimatıyla belirlenen ülkelerden, Türkiye'de bulundukları sürede alacakları sağlık hizmetleri veya bu ülkelerden sivil toplum kuruluşları tarafından insani amaçlı tedavi amacıyla getirilerek tedavi bedeli ödenen yabancı hasta ve yaralıları,

b) Bakanlığımız veya Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı (TİKA) veya Başbakanlık Yurtdışı Türkler ve Akraba Topluluklar Başkanlığı tarafından uygun görülen sivil toplum kuruluşları tarafından Balkanlardan ve Türk Cumhuriyetlerinden ülkemize tedavi amaçlı getirilen hastalar,

c) Türk İşbirliği ve Koordinasyon Ajansı Başkanlığı (TİKA) tarafından getirilen hastalar,

ç) Türkiye Cumhuriyeti'nin imzalamış olduğu uluslararası anlaşma uyarınca Sosyal Güvenlik Sözleşmeleri kapsamında sağlık yardımı alma hakkı olan ülke vatandaşları ile Türkiye Cumhuriyeti vatandaşlarını ve ülkemize sağlık alanında milletlerarası ikili işbirliği anlaşması kapsamında tedavi için gelenler,

d) Ülkemize eğitim, öğretim, kurs için gelen kişiler ve bunların eğitimleri süresince bakmakla yükümlü oldukları yakınları,

e) Mülteciler, sığınma başvurusu sahibi ve iltica başvurusu sahibi statüsünde olanlar, sığınmacılar, vatansızlar, insan ticareti mağdurları,

f) Ülkemizde oturma izni almış ve geçici TC kimlik numarası olan yabancı uyruklu hastalar,

g) 29/5/2009 tarihli ve 5901 sayılı Türk Vatandaşlığı Kanunu'nun 28 inci ve 44 üncü maddesi kapsamında bulunanlar.

(EK: 23/12/2013-42363, 2. Md.) ğ) Türk soylu olduğuna dair belge ibraz eden Türk soylu yabancılar,

(EK: 23/12/2013-42363, 2. Md.) h) Adli vaka kapsamında sağlık hizmeti alan kişiler,

(2) Birinci fıkra kapsamındaki hastaların hizmet bedelleri, Sağlık Uygulama Tebliği'ne göre ücretlendirilir. İnsan ticareti mağduru olduğu tespit edilen ve sağlık hizmeti giderlerini karşılayacak durumda olmayan yabancı uyruklulara sağlık hizmetleri, resmi sağlık kurum ve kuruluşları tarafından ücretsiz olarak verilir.

Yürürlükten kaldırılan Genelge

Madde 14- (1) Bu Yönergenin yürürlüğe girdiği tarihten itibaren 13 Haziran 2011 tarih ve 26160 sayılı Sağlık Turizmi ve Turistin Sağlığı Kapsamında Sunulacak Sağlık Hizmetleri genelgesi yürürlükten kaldırılmıştır.

Madde 15- Bu Yönerge Bakan onayı ile yürürlüğe girer.

Madde 16- Bu yönergeyi Sağlık Bakanı yürütür.